

Modrotlač kandiduje na zápis do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Viedeň, 20.03.2017

Dnes sa, za účasti oficiálnych predstaviteľov zúčastnených štátov, v sídle Ministerstva pre umenie, kultúru, ústavu a médiá Rakúskej republiky vo Viedni, uskutočnilo slávnostné podpísanie spoločného nominačného spisu k prvku Modrotlač na zápis do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO.

Predkladateľom medzinárodnej nominácie, pod spoločným názvom:

„Blaudruck/Modrotisk/Kékfestés/Modrotlač – resist block printing and indigo dyeing in Europe“ je Rakúsko v spolupráci s Českom, Maďarskom, Nemeckom a Slovenskom. Prípravou nominačného spisu sa od roku 2015 zaoberala medzinárodná komisia zložená z expertov, zástupcov národných komisií UNESCO a príslušných ministerstiev spomínaných štátov. Prípravu nominačného spisu za Slovenskú republiku zabezpečovalo a koordinovalo Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru pri Slovenskom ľudovom umeleckom kolektíve, ktoré je zodpovedné za implementáciu UNESCO Dohovoru o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva z roku 2003. Pre Slovenskú republiku ide o historicky druhú medzinárodnú nomináciu (v roku 2015 to bol prvok Bábkarstvo na Slovensku a v Česku) a prvú nomináciu podávanú spoločne s viacerými štátmi.

Po predložení nominačného spisu na sekretariát UNESCO pre nehmotné kultúrne dedičstvo, bude nomináciu posudzovať Hodnotiaci orgán tohto sekretariátu, ktorý následne predloží Medzivládnejmu výboru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO správu s návrhom zapísať, resp. nezapísať tento prvok na svetový zoznam. Hlasovanie o príslušnom návrhu bude koncom roka 2018 na zasadnutí Medzivládneho výboru.

Modrotlačou nazývame indigom na modro farbenú látku zdobenú potláčaním vzorov pomocou takzvanej „rezervy“ – t.j. zmesi zamedzujúcej zafarbenie látky v mieste vzoru. Ako spôsob dekorovania látok zohrala významnú úlohu v slovenskej, rovnako ako európskej textilnej tradícii. Na naše územie sa táto technika dostala z Holandska a Nemecka v priebehu 18. storočia. Najskôr sa udomácnila v meštianskom prostredí. Do ľudového odevu a textilu prenikla v 19. storočí a rozvetvila sa do výnimočného bohatstva lokálnych podôb, prispôbených vkusu vidieckych odberateľov. Medzi súčasných nositeľov tohto prvku a aktívne dielne patria: Martin Trnka (Púchov), Peter Trnka (Ivanka pri Dunaji) a Matej Rabada (Párnica). Na národnej úrovni bola do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska Modrotlač zapísaná za rok 2015. Predkladateľom národnej nominácie bolo Ústredie ľudovej umeleckej výroby v Bratislave.

Slávnostného aktu podpísania nominačného spisu sa zúčastnili príslušné delegácie ktoré viedli Thomas Drozda – minister pre umenie, kultúru, ústavu a médiá Rakúskej republiky, Maria Böhmer – ministerka zahraničných vecí Spolkovej republiky Nemecko, Daniel Herman – minister kultúry Českej republiky, ANikó Herter Kruzsainé – štátna tajomníčka pre kultúrne záležitosti Maďarskej republiky a Ivan Sečík – štátny tajomník ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Zdroj: MK SR, SĽUK

Juraj Hamar, Predseda Rady na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva
tel.: 0917 760 143

